

Renovatie kantoordeel

Vraagspecificatie deel 0 - Algemeen (VSA)

Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard

Status: Definitief 0.4

Dossier: A400

Review

Door	Datum	Bijzonderheden
SL	15-06-2026	Inhoudelijke controle
BS	17-06-2026	Juridische controle
KZ	18-06-2026	Bijlagen en data aangepast
ABJ	22-06-2026	Eindredactie

Goedkeuring

Door	Datum	Bijzonderheden
ABJ	22-06-2026	

INHOUDSOPGAVE

1	ALGEMEEN	3
1.1	Inleiding	3
1.2	Algemene projectbeschrijving	3
1.3	Ontwerpwerkzaamheden	7
1.4	Contractdocumenten	8
1.5	Normen en richtlijnen	10
1.6	Definitielijst	10
1.7	Afkortingen	11
	Laatste pagina	12

1

ALGEMEEN

1.1 Inleiding

Dit document 'Vraagspecificatie Algemeen' maakt deel uit van de Vraagspecificatie ten behoeve van het project Renovatie kantoordeel van het hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard. Deze Vraagspecificatie Algemeen bevat een algemene beschrijving van het project, de projectdoelstellingen, de bestaande situatie en de eindsituatie. Daarnaast worden de volgende zaken gedefinieerd:

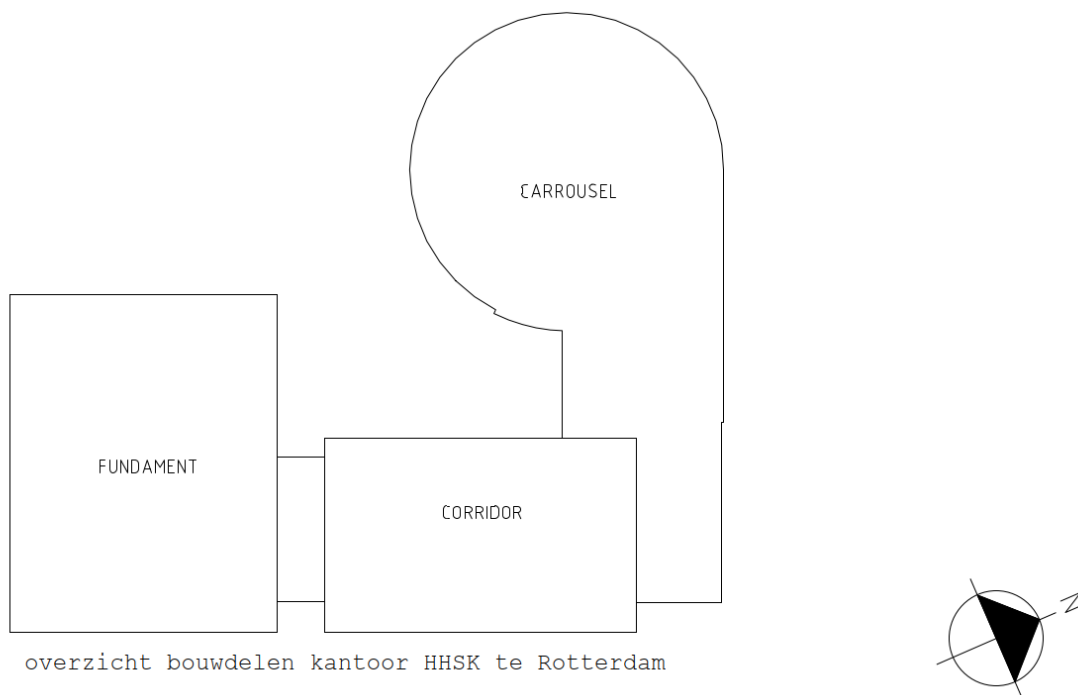
- Projectomvang en doelstellingen;
- Ontwerpwerkzaamheden;
- Uitvoeringswerkzaamheden;
- Contractdocumenten;
- Normen en richtlijnen;
- Definitielijst;
- Afkortingen.

1.2 Algemene projectbeschrijving

1.2.1. Het project

Het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard (HHSK) is voornemens om een gedeelte van Het hoofdkantoor aan de Maasboulevard 123 te Rotterdam integraal te verbouwen. Het project omvat ten eerste de renovatie van de vergaderzaal van de Verenigde Vergadering (VV-zaal) en het realiseren van een vaste opstelling voor deze zaal. De VV-zaal is de bestuurlijke kernruimte van HHSK. De ruimte moet geschikt zijn voor vergaderingen van de Verenigde Vergadering, commissievergaderingen, publieke aanwezigheid, ambtelijke ondersteuning en technische regie. De aanleiding is de uitbreiding van het aantal bestuurlijke vergaderingen, de hoge inzet voor het telkens opbouwen en testen van de VV-zaal en de hoge storingsgevoeligheid daarvan.

Het project omvat ten tweede de renovatie en herinrichting van het gebouwdeel Carrousel op de 2e, 3e en 4e verdieping. De renovatie van deze verdiepingen moet aansluiten op de eerder uitgevoerde renovatie en herinrichting van de overige bouwdelen. Bij de eerdere renovatie in 2016 zijn deze verdiepingen niet meegenomen. Om financiële redenen is besloten om de bestaande inrichting van de 2e verdieping Carrousel vooralsnog grotendeels te behouden, wel worden daar de technische installaties gerenoveerd. Tenslotte moeten een tweetal flexibele vergaderruimten op de 1e verdieping van het bouwdeel Fundament worden ingericht als vaste werk/overleg ruimten voor de Hoogheemraden.

1.2.1. Projectdoelstellingen VV-zaal (bouwdeel Fundament)

De opgave voor de VV-zaal betreft het realiseren van een hoogwaardige, betrouwbare en toekomstbestendige vergader- en representatieruimte die het primaire bestuurlijke proces volledig ondersteunt. De doelstellingen zijn:

- Het realiseren van een hoog beschikbare en robuuste installatie, waarmee de VV-zaal storingsvrij kan worden ingezet voor bestuurlijke vergaderingen en publieke uitzendingen.
- Het reduceren van de operationele complexiteit en inzet, door toepassing van een vaste, geïntegreerde en gebruiksvriendelijke technische inrichting.
- Het creëren van een heldere functionele scheiding tussen gebruik en techniek, door positionering van de regiefunctie buiten de VV-zaal, met behoud van voldoende ruimte voor een ambtelijke tribune.
- Het realiseren van een representatieve bestuursruimte met een uitstraling vergelijkbaar met een gemeenteraad, passend bij de positie van het Hoogheemraadschap.
- Het waarborgen van een hoogwaardig comfortniveau, waarbij temperatuur, verlichting, luchtkwaliteit en akoestiek integraal worden afgestemd op het gebruik van de ruimte.

1.2.2. Bestaande situatie VV-zaal (bouwdeel Fundament)

De VV-zaal bevindt zich op de 2^e verdieping van het bouwdeel Fundament. Deze zaal is door middel van flexibele scheidingswanden indeelbaar in drie aparte vergaderzalen (Laurenszaal, Pieterzaal en Victorzaal). Ook het meubilair is flexibel uitgevoerd (in delen uitgevoerd, verplaatsbaar, inklapbaar). Het meubilair is circa 30 jaar oud en onvoldoende geschikt voor hergebruik.

Het flexibele gebruik van de ruimte geeft veel problemen bij het storingsvrij in bedrijf krijgen en houden van de voorzieningen voor audio, video en de publieke uitzendingen bij het gebruik als VV-zaal. Dit geeft veel druk op de organisatie en doet afbreuk aan de publieke uitstraling van het Hoogheemraadschap. Door het wisselende gebruik zijn de elektrotechnische-, ICT- en AV-installaties erg kwetsbaar. Kabels over de vloer, defecte aansluitingen, verkeerd gekoppelde systemen en complexe programmering veroorzaken met grote regelmaat verstoringen en hinder.

De huidige klimaatinstallatie is deels defect, deels verouderd niet comfortabel en niet energie-efficiënt. De eerder geplande vervanging van deze installatie is onderdeel gemaakt van dit project. Voor het comfort en duurzaamheid moeten ook de installaties voor zonwering en verlichting worden aangepast.

De VV-zaal is voorzien van glazen wanden en deuren tussen de zaal en de gangzones. Deze wanden en deuren zijn akoestisch slecht isolerend. Dit resulteert in geluidsoverlast in de zaal en mee kunnen luisteren vanuit de gangzone.

De regiefunctie en bijbehorende voorzieningen bevinden zich in de VV-zaal en werken daar verstorend voor het vergaderproces. Er is behoefte aan een professionele regieruimte, aansluitend aan de zaal. De naastgelegen brainstormruimte is hiervoor de aangewezen ruimte. Vanuit de ambtelijke organisatie is aanwezigheid bij de VV-vergaderingen van groot belang. In de huidige zaalindeling zijn daar geen vaste voorzieningen voor beschikbaar.

1.2.3. Eindsituatie VV-zaal

In de Vraagspecificatie Eisen zijn het systeem en de te realiseren objecten gedefinieerd (de eindsituatie).

1.2.4. Projectdoelstellingen bouwdeel Carrousel 2^e, 3^e en 4^e verdieping

De herinrichting van het bouwdeel Carrousel heeft tot doel het realiseren van een hoogwaardige, flexibele en toekomstbestendige werkomgeving die het primaire werkproces van het Hoogheemraadschap optimaal ondersteunt. De doelstellingen zijn:

- 1) Het realiseren van een duidelijke functionele zoning per verdieping, waarbij:
 - a. de 4e verdieping wordt ingericht als vergader- en bijeenkomstomgeving,
 - b. de 3e verdieping als omgeving voor projectmatig en flexibel werken,
 - c. en de 2e verdieping als ondersteunende omgeving voor functioneel gebruik en ontspanning.
- 2) Het opwaarderen van de verdiepingen naar een uniform kwaliteitsniveau, passend bij de eerdere renovaties in 2016, met nadruk op consistentie in uitstraling, afwerking en installatieniveau.
- 3) Het realiseren van een gezonde, comfortabele en duurzame werkomgeving, conform minimaal klasse B van het PVE Gezonde Kantoren.
- 4) Het vervangen en vernieuwen van de elektrotechnische installatie, met als doel het realiseren van een veilige, betrouwbare en toekomstbestendige installatie.
- 5) Het verduurzamen van de gebouwgebonden installaties door toepassing van energie-efficiënte verlichting en slimme regelstrategieën.
- 6) Het realiseren van een optimale integratie met de bestaande centrale installaties voor verwarming, koeling en ventilatie, met behoud van systeemfunctionaliteit en prestaties.
- 7) Het realiseren van een modern en toekomstbestendig ICT-netwerk, passend bij de huidige eisen voor communicatie en digitale werkprocessen.
- 8) Het creëren van een flexibel inzetbare 4e verdieping, die geschikt is voor zowel reguliere vergaderingen als grootschalige bijeenkomsten, zonder ingrijpende aanpassingen.

1.2.5. Bestaande situatie bouwdeel Carrousel 2^e, 3^e en 4^e verdieping

De inrichting, het afwerkingsniveau en de installaties van de 2^e, 3^e en 4^e verdieping van het bouwdeel Carrousel dateren nog uit de oorspronkelijke bouwperiode en zijn bij de laatste renovatie (2016) niet aangepast. Deze verdiepingen wijken daarom sterk af van de overige bouwdelen.

Bij de renovatie in 2016 zijn nieuwe centrale installaties in het bouwdeel Carrousel aangebracht voor koeling. De 2^e, 3^e en 4^e verdieping zijn hier nog niet op aangesloten, waardoor geen goed comfortniveau op deze verdiepingen gerealiseerd kan worden. De 4^e verdieping is hierdoor ook grotendeels niet in gebruik, terwijl er wel veel behoefte is aan deze ruimte.

De elektra-installaties op de 2^e, 3^e en 4^e verdieping zijn afgekeurd vanwege onveiligheid ervan (onjuiste kortsluitstromen, geen potentiaalvereffening). De ICT-bekabeling voldoet niet meer aan de huidige eisen (Cat 2/3 i.p.v. Cat. 6A) voor communicatiebehoefte en werkprocessen.

Op de 2^e verdieping bevindt zich een grote archiefruimte. De archieffunctie komt te vervallen door het digitaliseren ervan. Deze ruimte komt vrij voor andere gebruiksfuncties. Op de 2^e verdieping bevinden zich ook de ICT-servicebalie, ICT-opslagruimte, een plotterruimte, een reproductieruimte, een kolfruimte en een ontspanningsruimte. Op de 2^e verdieping is behoefte aan meer ruimte voor ontspanning en creatieve werkprocessen. De ICT-balie heeft behoefte aan een locatie nabij de entree van deze verdieping. Op de 3^e verdieping past de huidige indeling met afzonderlijke ruimten niet meer bij de projectmatige werkprocessen. Hiervoor is een kantoortuin opstelling noodzakelijk maar bij de huidige indeling niet realiseerbaar.

De 4^e verdieping is grotendeels buiten gebruik. De behoefte aan meer vergaderruimten is echter groot en eigenlijk alleen realiseerbaar op deze verdieping. Bij het wegvallen van de VV-zaal voor reguliere vergaderingen neemt deze noodzaak nog verder toe. Tegelijkertijd is er behoefte aan een bijeenkomst ruimte voor grotere groepen. Dit betreft interne bijeenkomsten buiten de normale werktijden of voor speciale gelegenheden. Ook hiervoor wordt de 4^e verdieping geschikt geacht.

1.2.6. Eindsituatie bouwdeel Carrousel 2^e, 3^e en 4^e verdieping

In de Vraagspecificatie Eisen zijn het systeem en de te realiseren objecten gedefinieerd (de eindsituatie).

1.2.7. Projectdoelstellingen Ruimten 1.1 en 1.2

De inrichting van ruimten 1.1 en 1.2 is gericht op het realiseren van functionele en comfortabel bruikbare werk- en overleg ruimten voor de Hoogheemraden. De doelstellingen zijn:

- Het realiseren van vaste, exclusief voor de Hoogheemraden gereserveerde werk- en overleg ruimten.
- Het functioneel inrichten van de ruimten overeenkomstig het beoogde gebruik, waarbij:
- ruimte 1.1 wordt ingericht als vergaderruimte voor 6 personen, en
- ruimte 1.2 als werkruimte voor 4 personen.
- Het realiseren van een comfortabele en continu bruikbare werkomgeving, waarbij de klimaatinstallatie zodanig wordt ingeregeld dat de ruimten gedurende de hele werkdag zonder beperkingen kunnen worden gebruikt.

1.2.8. Bestaande situatie Ruimten 1.1 en 1.2

De ruimten 1.1 (Rotte) en 1.2 (Boerengat) bevinden zich in de overgang van de bouwdelen Fundament en Corridor. Deze ruimten zijn in de huidige situatie ingericht als flexibele vergaderruimten. Deze ruimten zijn ingericht met vergadertafels en een boekingssysteem. De klimaatinstallatie is niet ingeregeld voor langdurig verblijf met veel mensen, waardoor de luchtkwaliteit bij langduriger bijeenkomsten te slecht wordt.

1.2.9. Eindsituatie Ruimten 1.1 en 1.2

In de Vraagspecificatie Eisen zijn het systeem en de te realiseren objecten gedefinieerd (de eindsituatie).

1.3 Ontwerpwerkzaamheden

1.3.1. Niveau van uitwerking

Conform artikel 5 lid 3 van de Basisovereenkomst zijn de onderdelen uitgewerkt tot het onderstaande niveau. Zie Vraagspecificatie Eisen (Objectenboom) voor de uitwerking van de objecten naar bouwdeel

Onderdeel	Niveau van uitwerking
Binnenwanden	Vraagspecificatie Eisen (PvE/VO/scope)
Sparingen	Vraagspecificatie Eisen (PvE/scope)
Plafonds	Vraagspecificatie Eisen (PvE/scope)
Vloeren	Vraagspecificatie Eisen (PvE/scope)
Meubilair	Vraagspecificatie Eisen (PvE/VO/scope)
Energievoorziening	Vraagspecificatie Eisen (PvE/scope)
Verlichting	Vraagspecificatie Eisen (PvE/scope)
Noodverlichting	Vraagspecificatie Eisen (PvE/scope)
Zonwering	Vraagspecificatie Eisen (PvE/scope)
Brandmeld- en ontruimingsinstallatie	Vraagspecificatie Eisen (PvE/scope)
Toegangscontrolesysteem	Vraagspecificatie Eisen (PvE/scope)
ICT-infrastructuur	Vraagspecificatie Eisen (PvE/scope) <i>Actieve ICT-componenten zijn directielevering</i>
AV-voorzieningen	Vraagspecificatie Eisen (PvE/scope) <i>AV-systemen zijn directielevering (uitwerking VV-zaal is beschikbaar na gunning)</i>
Verwarmingsinstallatie	Vraagspecificatie Eisen (PvE/scope) <i>voorlopige berekeningen beschikbaar na gunning</i>
Koelinstallatie	Vraagspecificatie Eisen (PvE/scope) <i>voorlopige berekeningen beschikbaar na gunning</i>
Ventilatie en luchtbehandeling	Vraagspecificatie Eisen (PvE/scope) <i>voorlopige berekeningen beschikbaar na gunning</i>
Brandbestrijdingsinstallaties	Vraagspecificatie Eisen (PvE/scope)
Regelinstallaties	Vraagspecificatie Eisen (PvE/scope)
Waterinstallatie	Vraagspecificatie Eisen (PvE/scope)
Vuilwaterafvoer	Vraagspecificatie Eisen (PvE/scope)
Sanitair	Vraagspecificatie Eisen (PvE/scope)
Doorvoeringen	Vraagspecificatie Eisen (PvE/scope)

1.3.2. Ontwerpverantwoordelijkheid

Het voorlopig ontwerp, de scopeomschrijving en programma van eisen zijn opgesteld om als Opdrachtgever een zo volledig mogelijk beeld te geven van het te realiseren project en om invulling te geven aan de gewenste beeldkwaliteit van het project. De opdrachtgever heeft op basis van dit ontwerp ook de technische-, financiële-, ruimtelijke-, en vergunning haalbaarheid van het project bepaald. Tevens heeft de Opdrachtgever met voorlopig ontwerp en programma van eisen het ontwerpconcept voor een belangrijk deel reeds bepaald. Vanwege de vereiste inpasbaarheid van de installaties in de bestaande gebouw- en installatiestructuur en de vereiste overeenstemming met de bestaande inrichting van de reeds gerenoveerde bouwdelen liggen de uitvoeringsvormen al grotendeels vast.

Het voorlopig ontwerp en programma van eisen zijn bijlagen bij het contract en betreffen documenten "waaraan wordt gerefereerd" (conform paragraaf 1.4 uit deze VSA). Het voorlopig ontwerp en programma van eisen zijn dan ook alleen van toepassing daar waar in Vraagspecificatie Eisen contracteisen zijn gedefinieerd, waarbij is aangegeven dat onderdelen, die refereren aan het voorlopig ontwerp en programma van eisen vastliggen (vastgelegde kaders). Voor deze opdracht zijn dit bijvoorbeeld (niet uitputtend): De functionele ruimteindelingen, de specifiek benoemde technische systemen, het niveau van het meubilair en inrichting. De Opdrachtnemer is eraan gehouden om zijn definitieve ontwerp te laten voldoen aan de

gestelde contracteisen. Aan de Opdrachtnemer wordt door de Opdrachtgever ruimte geboden om juiste interpretaties van de eisen voorafgaand aan en tijdens de ontwerpfase nader af te stemmen.

1.3.3. Ontwerpvrijheid

De Opdrachtnemer heeft ontwerpvrijheid binnen de gestelde contracteisen en de in paragraaf 1.3.2. vermelde kaders van het voorlopig ontwerp en programma van eisen. Het ontwerp moet in lijn zijn met deze ontwerpkaders.

'In lijn met', houdt in dat de definitieve ontwerpoplossing (ontwerpconcept) van het definitieve ontwerp ten minste gebaseerd dient te zijn op vertrekpunten die aan de basis hebben gestaan voor het voorlopig ontwerp en programma van eisen (de zogenaamde 'ontwerpgedachte').

Concreet betekent dit dat aan de volgende vertrekpunten een eerste invulling is gegeven door de Opdrachtgever voor de verschillende objecten:

- Het ruimtelijk programma (functies, aantallen en omvang);
- Het afwerkingsniveau van meubilair en stoffering, afgestemd op specifiek gebruik (dit betreft met name de VV-zaal) en op de overeenstemming met de bestaande inrichting van de reeds gerenoveerde bouwdelen (dit betreft de overige te renoveren bouwdelen);
- Inpassing van de technische installaties in de bestaande technische hoofdstructuur en de bestaande gebouwstructuur;
- Afstemming van de installaties met de leveringen door de ICT-afdeling van de Opdrachtgever. (dit betreft met name de ICT- en AV-installaties).

De ontwerpvrijheid van de Opdrachtnemer is op basis van de in paragraaf 0.5.1 en 0.5.2 vermelde kaders hiermee beperkt. Op overige punten heeft de Opdrachtnemer ontwerpvrijheid binnen de gestelde contracteisen.

1.4 Contractdocumenten

1.4.1. Basisovereenkomst

De door partijen ingevulde en ondertekende Basisovereenkomst

1.4.2. Vraagspecificatie

De Vraagspecificatie bestaat uit de volgende documenten:

- Vraagspecificatie Algemeen (VSA);
- Vraagspecificatie Eisen – Systeem- en Uitvoeringseisen (VSE);
- Vraagspecificatie Proces – Proceseisen (VSP).

In de VSE zijn het systeem en de te realiseren objecten gedefinieerd (de eindsituatie). Tevens zijn de uitvoeringseisen omschreven.

VSP definieert de uit te voeren werkzaamheden in termen van werkpakketten. In de werkpakketten staat omschreven welke werkzaamheden minimaal door de Opdrachtnemer uitgevoerd dienen te worden. Per werkpakket worden de scope, de op te leveren producten of diensten, en de eisen die eraan gesteld zijn gespecificeerd.

1.4.3. Annexen

De bij de Vraagspecificatie gevoegde annexen zijn benoemd in artikel 3 lid 1 sub c van de Basisovereenkomst.

1.4.4. Bijlagen

De bij de Vraagspecificatie gevoegde bijlagen, waaraan wordt gerefereerd in de Vraagspecificatie en annexen, betreft de volgende documenten:

Bijlage	Titel	Datum, versie	Organisatie	C/A ¹
Ontwerp / vormgeving				
D-01	VSE deel 1a – Objectenboom	22-06-2026	Sweco	C
D-02	VSE deel 1b – Technisch programma van eisen	22-06-2026	Sweco	C
D-03	VSE deel 1b – Meubilair specificatie	22-06-2026	Sweco	C
D-04	VSE deel 1b – Scope omschrijving	22-06-2026	Sweco	C
D-05	Plattegronden bestaand (voorlopig ontwerp)	22-06-2026	Sweco	C
D-06	Plattegronden sloop (voorlopig ontwerp)	22-06-2026	Sweco	C
D-07	Plattegronden nieuw (voorlopig ontwerp)	22-06-2026	Sweco	C
D-08	Quicksan brandveiligheid	22-06-2026	Sweco	C
D-09	Quicksan akoestiek	22-06-2026	Sweco	C
D-10	Ruimtestaat	12-06-2026	Sweco	C
D-11	Revisiedocumenten bestaande situatie (met documentenlijst)	12-06-2026	Sweco	C
Beleidsdocumenten				
D-12	Duurzaamheidseisen	12-05-2026	HHSK	C
Onderzoeken				
D-13	Asbestinventarisatie	05-05-2026	SGI	C
D-14	Inspectie en certificaat brandmeld-ontruimingsinstallatie	24-09-2025	Veritas	C
D-15	SCIOS inspecties (Scope 8/10)	06-02-2023	Endenburg	C
Normen en Richtlijnen				
	Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl)		Overheid	A
	Wet milieubeheer		Overheid	A
	Arbidsomstandighedenwet (Arbowet)		Overheid	A
	CE-richtlijn 2014/35/EU (Laagspanningsrichtlijn)		EU	A
	EMC-richtlijn 2014/30/EU		EU	A
	F-gassenbesluit		Overheid	A
	Gemeentelijke regelgeving (Rotterdam)		Overheid	A
	Eisen en voorwaarden nutsbedrijven		Nutsbedrijven	A
	Leverings- en aansluitvoorwaarden waterleveranciers		Nutsbedrijven	A
	NEN 9120 – Toegankelijkheid		NEN	A
	NEN 5077 – Geluidisolatie en akoestiek		NEN	A
	NEN 5067 – Koelvermogen		NEN	A
	NEN 3157 – Symbolen meet- en regeltechniek		NEN	A
	NEN 3140 – Veilig werken aan installaties		NEN	A
	NEN 3215 – Riolering		NEN	A
	NEN 1006 – Waterinstallaties		NEN	A
	NEN 1087 – Ventilatie		NEN	A
	NEN-EN 378 – Koudetechniek		NEN	A
	NEN-EN 12831-1 – Warmteverliesberekening		NEN	A
	NEN-EN 14825 – Rendement warmtepompen/koeling		NEN	A
	NEN-EN-ISO 16890 – Luchtfilters		NEN	A
	NEN-EN-ISO 52120 – Gebouwautomatisering		NEN	A
	NEN 1010-2020+C1:2024 – Laagspanningsinstallaties		NEN	A
	NEN 8012 – Brandveilig gedrag kabels		NEN	A
	NEN-EN 61439-1 – Verdeelinrichtingen		NEN	A

Bijlage	Titel	Datum, versie	Organisatie	C/A ¹
	NEN-EN-IEC 61082-1 – Elektrotechnische documentatie		NEN	A
	NEN-EN-IEC 61386 – Leidingsystemen		NEN	A
	NEN-EN-IEC 62305 – Bliksembeveiliging		NEN	A
	NEN-EN 12464-1 – Werkplekken binnen (licht)		NEN	A
	NEN-EN 1838 – Noodverlichting		NEN	A
	NEN 3011 – Vluchtrouteaanduiding		NEN	A
	NEN 2535+C1:2010 – Brandmeldinstallaties		NEN	A
	NEN 2575-3/A1:2012 – Ontruimingsinstallaties		NEN	A
	NEN 2654 (beheer/onderhoud BMI, impliciet genoemd)		NEN	A
	NEN-EN 50085 – Kabeldraagsystemen		NEN	A
	NEN-EN 671 – Brandslanghaspels		NEN	A
	NPR 5310 – Praktijkrichtlijn bij NEN 1010		NEN	A
	NPR 2576 – Functiebehoud bij brand		NEN	A
	NTR 5076 – Geluidswering riolering		NEN	A
	NTR 3216 – Aanvulling rioleringsnorm		NEN	A
	ISSO 13, 18, 24, 31, 44, 47, 53, 57, 64, 76 – Diverse installatietechniek		ISSO	A
	ISSO 17 – Luchtkanalen		ISSO	A
	ISSO 55.2 – Legionellapreventie		ISSO	A
	ISSO 69 – Regelinstallaties (functionele beschrijving)		ISSO	A
	Programma van Eisen Gezonde Kantoren 2021 (klasse B)		TVVL e.a.	A
	Handboek Brandbeveiligingsinstallaties (Brandweer NL)		NIPV	A
	Kwaliteitshandboek luchtkanalen (LUKA)		LUKA	A
	VLA-bestek luchtbehandelingssystemen 2020		VLA	A
	Waterwerkbladen		KIWA	A
	Handboek voor Toegankelijkheid (optioneel)		IGG	A
	ISO 3382-3 – Ruimteakoestiek (DL _{2,5})		ISO	A
	ISO 7730 – Thermisch comfort (tocht/DR)		ISO	A
	ANSI/AVIXA DISCAS – AV-prestatieverificatie		AVIXA	A
	ErP-verordening 1253/2014 – Energieprestatie ventilatiesystemen		EU	A
	Eurovent energieklasse (luchtbehandeling)		Eurovent Association	A

¹ Toelichting:

- C: Document digitaal beschikbaar gesteld bij Contractdocumenten
- A: Algemeen verkrijgbaar document, niet beschikbaar gesteld

Voor de algemeen verkrijgbare documenten (aangegeven met A) geldt, dat indien er geen datum en/of versie is aangegeven, de versie (inclusief eventuele errata) van toepassing is zoals deze drie maanden voor de datum van aanbesteding luidt.

1.5 Normen en richtlijnen

Normenoverzicht zie 1.4.4

De Opdrachtnemer wordt geacht bekend te zijn met de voor de aard van het Werk actuele normen en richtlijnen zoals: reglementen, normen, praktijkrichtlijnen, aanbevelingen, beoordelingsrichtlijnen en andere publicaties. Deze normen en richtlijnen worden derhalve, voor zover niet in strijd met de Vraagspecificatie, beschouwd als van toepassing zijnde op dit Werk.

1.6 Definitielijst

Aan de volgende in de contractdocumenten toegepaste begrippen wordt de bijbehorende definitie aan toegekend.

Begrip	Definitie
Aantoonbaar integraal	Dat alle afzonderlijke elementen, componenten en subsystemen aantoonbaar op elkaar en de directe omgeving zijn afgestemd en worden geïntegreerd tot ze een integraal systeem vormen waarbij de gemeenschappelijke functies en aspecten zijn geborgd.
Afwijking	Het niet voldoen aan een eis.
Aspecteis	De beschrijving van de gevraagde prestatie van een product of dienst aangaande een aspect.
Belanghebbende (stakeholder)	Een partij die een recht heeft in, of belang heeft bij een systeem.
Eindsituatie	Situatie tijdens de aanvaarding van het Werk.
Gebruiksfas	De periode waarin het nieuw te realiseren systeem in gebruik is beginnend op de datum van oplevering.
Omgeving	De omgeving (natuurlijk of aangelegd) waarin het betreffende systeem wordt gebruikt en beheerd; of waarin het systeem wordt ontwikkeld, gebouwd of gesloopt. En alle elementen die op enigerlei wijze kunnen worden beïnvloed door activiteiten ten behoeve van het Werk.
Ontwerplevensduur	De ontwerplevensduur (conform NEN-EN 1990, Eurocode 0) is de periode gedurende welke een constructie of een deel ervan te gebruiken is voor het beoogde doel, rekening houdend met het voorziene onderhoud, maar zonder dat ingrijpend herstel nodig is.
Realisatiefase	Periode vanaf aanvang Werkzaamheden tot aan de datum van oplevering.
Spot check / Werkobservatie	Een niet vooraf aangekondigde inspectie. De bevindingen worden ter kennisgeving aan de Opdrachtnemer verstrekt.
Systeemgrens	De scheiding tussen het te realiseren systeem conform het Werk en de omringende bestaande of nog te realiseren systemen.
Werkgrens	De scheiding tussen het werkterrein en het omliggende gebied.

Aanvullend op bovengenoemde definities gelden de definities zoals vermeld in:

- De begripsbepalingen zoals opgenomen in paragraaf 1 van de UAV-GC 2025
- NEN- en ander normen en richtlijnen

1.7 Afkortingen

Aan de volgende in de contractdocumenten toegepaste afkortingen wordt de bijbehorende betekenis aan toegekend.

Afkring	Betekenis
DMS	Document Management Systeem
DO	Definitief Ontwerp
FAT	Factory Acceptance Test
OG	Opdrachtgever
ON	Opdrachtnemer
PPT	Publiekrechtelijke en privaatrechtelijke toestemmingen
PSU	Project Start Up
SAT	Site Acceptance Test
SBS	System Breakdown Structure
TD	Technisch Dossier (TD) conform van toepassing zijnde Europese richtlijn(en) zoals o.a. Machinerichtlijn (2006/42/EG).
UO	Uitvoeringsontwerp
VSA	Vraagspecificatie Algemeen
VSE	Vraagspecificatie Eisen - Systeem- en uitvoeringseisen
VSP	Vraagspecificatie Proces - Processeisen

Afkorting	Betekenis
VTW	Verzoek tot Wijziging
WBS	Work Breakdown Structure
ZHP	Zelfstandige Hulpperso(o)n(en)